

Een tien voor geluk

In het Amsterdamse theater de Brakke Grond hangen we met een man en vrouw of vijftig in zitzakken en op kussens. De verlichting komt van een zwerm schemerlampjes. Allemaal knussigheid voor *De Nacht van het Geluk*, een nacht die duurt van half negen tot tegen tien.

Er zal muziek zijn, poëzie. En de Rotterdamse emeritus hoogleraar Ruut Veenhoven, bekend als de 'geluksprofessor', aangezien hij al vele jaren het menselijk geluksgevoel bestudeert.

De Nacht begint met anonieme 'geluksmetingen' onder het publiek, dat daartoe een variant op de digibankpasjes uitgedeeld kreeg. Ik wil een 10 intoetsen. Die werkt niet. Dan maar een 9. De resultaten verschijnen op een scorebord. Eén iemand gaf zichzelf een 1. De rest van ons vindt zichzelf gemiddeld tot zeer gelukkig.

Twee jaar geleden deed de onvolprezen straattheatergroep Hendrick-Jan de Stuntman ook zoiets, in hun voorstelling *Mega Poll*. Ze daagden hun publiek uit om de ene na de andere intieme ja-/neevraag te beantwoorden met hun mobieltjes. Er verschenen idiote cijfers op de scoreborden, er klonk wreed commentaar. Zo doe je dat als je theater maakt.

Hier haalt een presentator de geluksprofessor het podium op. Vertelt u eens, professor....

Het gaat niet. De hoogleraar doet zijn best, maar zijn verhaal en grafieken verzanden in deze omgeving, waar de verbeelding de norm is. Hij begint uit arren moede zichzelf te spelen – en dat valt niet mee, dat kan iedere acteur hem vertellen. Dan schat hij de 26-jarige presentator tien jaar ouder dan die is. De interviewer verschiet, hij bloost ervan. Het is een mooi theatraal moment. De professor heeft het niet in de gaten. En dat is ook weer, heel even, geslaagd theater.

Kunst en wetenschap doen vaker of ze dol op elkaar zijn.

Geluk kun je niet meten, want het bestaat niet. Hoewel...

Ze beweren dan dat ze elkaar aanvullen. Kunstenaars 'onderzoeken' iets. De wetenschap herkent 'poëzie' in een stelling. Dat is pose. Ze vinden vooral hun eigen bewondering voor de ander chic van zichzelf.

Hun belangen zijn tegengesteld. Ze zoeken allebei naar waarheid, dat wel. Maar de kunst treft die waarheid in de kracht van de fantasie, de wetenschap in de macht van de feiten. Treden ze voor elkaar op, dan dienen ze als exotisch amusement, de professor voor het theaterpubliek en de dichter die te gast is op een wetenschappelijk congres.

De Nacht van het Geluk veert op bij de Vlaamse zangeres Ellen Schoenaerts, en bij de Friese dichter Nyk de Vries en zijn „ultrakorte verhalen” over ternauwernood beteugelde levenspaniek. De Vries, *cool*, wijdbeens, want ook popmuzikant, maakt in zijn tekst *Begroting* de balans op van een mensenleven: soms niet meer waard dan „een zak cement”. Schoenaerts zit op haar hurken op een stoel. Ze gromt de song *Je yeux l'amour*: „NU! Niet straks!!” Dat weet ze, dat hoeft ze helemaal niet te bewijzen. Daar kan de wetenschap een puntje aan zuigen.

Geluk kun je niet meten, want het bestaat niet. Geluk is verlangen naar geluk. Hoewel... luisteren naar Nyk de Vries en Ellen Schoenaerts, naar ze kijken. Dat is acut geluk. Misschien.

JOYCE ROODNAT